

Folkepensionisternes indkomst og formue

Ældre Sagen

November 2015

Ældre Sagen udarbejder en række analyser om ældre med hovedvægt på en talmæssig dokumentation. Hovedkilden er Danmarks Statistik, enten Statistikbanken eller udtræk fra et indkomstregister, der bygger på en 30 % stikprøve af befolkningen, som Ældre Sagen har adgang til under forskerordningen. Det tilstræbes, at hvert års Ældre i Tal indeholder de nyeste tal om et emne. Der anvendes oplysninger for forskellige år, afhængig af hvornår statistiker om de enkelte emner offentliggøres. Det tilstræbes, at figurer og tabeller med samme indhold har samme nummer fra år til år. Figurer og tabeller står derfor ikke nødvendigvis i den rækkefølge, de refereres i teksten.

Folkepensionisternes indkomst og formue

Pensioner, dvs. folkepension, andre sociale ydelser og udbetalinger fra pensionsordninger udgjorde i gennemsnit 86% af folkepensionisternes indkomst i 2013.¹ Det er stort set samme andel som i 2012.

1. Pensionister har lavere indkomst og højere formue end ikke-pensionister²

Sammenlignet med den yngre del af befolkningen har de 65-årige relativt lave indkomster, jf. figur 1. Den gennemsnitlige skattepligtige indkomst for 65-årige er ca. 210.000 kr. mod ca. 270.000 kr. for de 25-64-årige. Sammenlignet med 2012 er forskellen mellem den skattepligtige indkomst for personer i den erhvervsaktive alder og pensionister faldet, bl.a. fordi andelen af "yngre" pensionister er steget.

Den lavere indkomst for pensionister i forhold til erhvervsaktive viser sig ved, at der er markant færre over 65, der betaler topskat. I gennemsnit betalte 17% af de 25-64-årige og 5% af de 65+ årige topskat i 2013. I 2012 var de tilsvarende tal 22% og 6%. Faldet i andelen af topskatteydere skyldes, at topskattegrænsen blev hævet fra 2013 til 2012 som led i den skattereform, der blev vedtaget 2012. I 2013 var topskattegrænsen 421.000 kr. mod 389.000 kr. i 2012.

I aldersgruppen 65-69, hvor der fortsat er en del erhvervsaktive, er der en lidt større andel af topskatteydere end blandt de 25-29-årige, men ellers ligger andelen af topskatteydere blandt de, der er over folkepensionsalderen, markant lavere end for de, der er i den erhvervsaktive alder, jf. figur 2.

Ser man på formuen – bortset fra opsparing i pensionsordninger - er den gennemsnitlige formue større for de 65-årige end for de, der er under 65 år. Der er dog tale om en løbende opbygning af formuen med alderen så de, der er i slutningen af 50'erne og begyndelsen af 60'erne med en gennemsnitlig formue på hhv. 511.000 kr. og 730.000 kr., nærmer sig de 65-åriges gennemsnitlige formue på 927.000 kr.

Formueudviklingen forløber forskelligt for lejere og ejere.³ For lejerne er formueudviklingen mere beskedent end for ejerne, hvor formuen bliver ved med at stige med alderen. Da andelen af ejere er faldende med alderen, er det samlede resultat for pensionisterne under ét dog, at den gennemsnitlige formue er ret konstant, jf. figur 3.

Forskellen mellem erhvervsaktive og pensionister træder tydeligere frem, hvis man ser bort fra værdien af fast ejendom, jf. figur 4.

¹ Opgjort som andel af bruttoindkomsten for enlige folkepensionister og par, hvor begge er folkepensionister, jf. afsnit om folkepensionisternes indkomst. (Opgørelse af indkomst se boks 1).

² I afsnit 1 betegner "pensionister" alle, der var over 65 år pr. 1. januar 2013 og var i live ved udgangen af 2013 – også personer, der ikke modtog folkepension, mens ikke-pensionister er alle 25-64-årige. "Ikke-pensionister" eller "erhvervsaktive" dækker her også førtidspensionister og andre ikke-erhvervsaktive under 65 år. I afsnit 2 og 4 omfatter "folkepensionister" alene enlige folkepensionister og par, hvor begge er folkepensionister. I afsnit 3 og 5 omfatter "folkepensionister" alle folkepensionister, der modtog folkepension i 2013 og var i live ved udgangen af 2013, dvs. også folkepensionister, der var samlevende med ikke-folkepensionister.

³ Lejer og ejer er defineret ud fra "udlejningsforhold" for bopælsadressen, dvs. at en lejer kan eje fast ejendom, fx et sommerhus, og dermed have optaget lån med sikkerhed i fast ejendom. Hertil kommer, at andelshavere klassificeres som lejere, og evt. kan have optaget lån til finansiering af andelen.

Boks 1. Opgørelse af indkomst og formue

Det er vanskeligt at give et enkelt billede af pensionisternes forbrugsmuligheder eller levestandard.

For det første mangler der en række oplysninger i den tilgængelige statistik, fx findes der ikke tal for værdien af den enkeltes pensionsopsparing, og der er ikke tal for, hvor meget den enkelte pensionist skylder kommunen for lån til betaling af ejendomsskatter.

For det andet er der en række oplysninger, der bygger på skøn, fx "imputeret lejeværdi", hvor der er forskellige opfattelser af den korrekte beregning, og hvor den "ejendomsværdi", der danner udgangspunkt, også må siges at være behæftet med en vis usikkerhed, jf. Rigsrevisionens kritik af SKATS ejendomsvurdering. Fordelingen af indkomst mellem ægtefæller, den såkaldte ækvivalering af indkomst for par, er også udtryk for et skøn.

For det tredje er der pensionister, der har høj indkomst og lav formue, mens andre har lav indkomst og høj formue. Der er ikke gjort noget forsøg på, at omregne indkomst og formue til et enkelt mål for "velstand".

Indkomst

Langt de fleste indkomster indgår i den skattepligtige indkomst og er dermed enkle at opgøre, men der er tilskud, der er skattefri, fx boligydelse. Der er også tilskud, der ikke registreres, og derfor ikke kan henføres til den enkelte pensionist, fx helbredstillæg, og der er "lejeværdi af egen bolig", der må beregnes, hvis ejere og lejere, der fx får boligydelse, skal kunne sammenlignes.

Lejeværdien er i lighed med Det Økonomiske Råd søgt beregnet ud fra den seneste ejendomsværdi og den gennemsnitlige obligationsrente. I Danmarks Statistiks indkomstregister er lejeværdi beregnet som 5,5% af boligværdien. Ved beregningen sker der bl.a. korrektion for sommerhuse og lejeindtægter. Boligværdien, der danner grundlag for Danmarks Statistiks lejeværdiberegning indgår ikke i indkomstregistret. Ved Ældre Sagens beregning af den disponible indkomst er Danmarks Statistiks beregnede lejeværdi, OVSKEJD07, korrigeret med forholdet mellem 5,5% og den gennemsnitlige obligationsrente for 2013 på 1,6%.

Ikke-skattepligtige sociale ydelser, fx boligydelse, der indgår i indkomstregistret, er bruttificeret ved at dividere ydelsen med den gennemsnitlige kommuneskat tillagt bundskat og sundhedsbidrag. En række ydelser, der ikke findes oplysninger om, fx helbredstillæg og personlige tillæg, indgår ikke i indkomsten.

Udbetaling af kapitalpension og andre ikke-indkomstskattepligtige pensionsudbetalinger indgår ikke i indkomsten.

Ækvivaleret indkomst: Indkomsten er "ækvivaleret" med OECD's modificerede skala, således at den første voksne tæller med vægten 1, den anden med vægten 0,5 og børn med vægten 0,3. En samlet indkomst på 300.000 kr. for et par svarer således til en ækvivaleret indkomst på 200.000 kr. for hver ægtefælle ($300.000/1,5$).

Enlige folkepensionister og par, hvor begge er folkepensionister, er opdelt efter den ækvivalerede disponible indkomst, dvs. indkomsten efter skat, således at de 10% med lavest indkomst er 1. decil., de næste 10% 2. decil etc. Medianindkomsten er den indkomst, hvor halvdelen af pensionisterne har lavere og halvdelen har højere indkomst.

Formue

Med hensyn til formue er det kun muligt at tage hensyn til den formue, der registreres af SKAT, fx fast ejendom, værdipapirer i depot, bankkonti og gæld, der er indberettet til skat, mens fx kontanter eller bil ikke indgår.

Lån til betaling af ejendomsskat er ikke fratrukket formuen, da kommunerne ikke indberetter disse oplysninger til SKAT eller Danmarks Statistik.

Værdi af andelsboliger indgår ikke i formuen, da der ikke foretages vurdering af de enkelte andele, mens evt. lån i fx bank til finansiering indgår i formuen. Andelsboliger henføres af Danmarks Statistik til lejeboliger.

Formuen er fordelt for par med halvdelen af den samlede formue til hver.

Mens erhvervsaktive, der bor i ejerbolig, i gennemsnit har nettogæld, når man ser bort fra værdien af fast ejendom, har ejerne over 70 år i gennemsnit større finansiel opsparing end gæld. Ud fra en *gennemsnitsbetragtning* ser det altså stadig ud til, at pensionisterne går mod at sidde i en gældfri bolig, hvor 70-75 års alderen er tidspunktet, hvor opsparingen i gennemsnit overstiger gælden.

Formuen er faldet fra 2008 til 2013

Fra 2008 til 2013 er den gennemsnitlige formue for en person over 25 år faldet med ca. 200.000 kr.

Det er imidlertid vanskeligt at tegne et enkelt billede af ændringerne i formuerne, jf. tabel 5:

- sammenlignes de 25-64-årige og de 65+årige i 2008 med de tilsvarende aldersgrupper i 2013, har formuefaldet været størst for de 25-64-årige. For aldersgruppen 25-64 år er den gennemsnitlige formue faldet med 260.000 kr. fra 2008 til 2013, mens faldet for de 65+årige kun er på 100.000 kr.
- sammenlignes hhv. lejere⁴ og ejere i de to aldersgrupper, er de 25-64-åriges formue faldet mest 25-64-årige ejere har 361.000 kr. mindre formue i 2013 end i 2008, mens faldet for ejere i aldersgruppen 65+årige er på 291.000 kr., dvs. ejere under folkepensionsalderen i gennemsnit har mistet 70.000 kr. mere end de ældre.
- ser man bort fra værdien af fast ejendom, er de 65+åriges formue faldet mere end de 25-64-åriges.

Ovenstående sammenligning vedrører ikke de samme personer, men samme aldersgrupper i hhv. 2008 og 2013. Hvis man i stedet ser på udviklingen for *de samme personer* fra 2008 til 2013 og yderligere kun sammenligner "ens familier"⁵, er billedet lidt anderledes, jf. tabel 6:

- de, der var over folkepensionsalderen i 2008, har haft en større nedgang i formuen end de, der var under folkepensionsalderen i 2008, dvs. pensionisterne "som forventet" i gennemsnit har brugt af deres formue i forhold til de yngre, jf. figur 14.
- folkepensionisternes formue er også faldet mere end de yngres, når man ser på de, der var hhv. lejere i både 2008 og 2013 og de, der var ejere i både 2008 og 2013. Ejere, der var over folkepensionsalderen i 2008, og som stadig var ejere i 2013, har i gennemsnit reduceret deres formue med 40.000 kr. mere end de yngre med samme boligforhold, dvs. faldet i formuen er relativt større for pensionisterne, når man ser på de samme personer, end når man blot sammenligner "aldersgrupper". Den gruppe, hvor formuen er faldet mest, er dog folkepensionister, der er gået fra at være ejere til at være lejere. De har i gennemsnit reduceret formuen med 687.000 kr.⁶

⁴ Lejere kan godt eje fast ejendom fx sommerhus. Lejer/ejer er defineret ud fra bopæl.

⁵ Ens familier, er familier, der består af de samme to voksne i 2008 og 2013, dvs. ændringer i formue, der skyldes skilsmisse, ægteskab eller død ikke påvirker de familier, der sammenlignes. Derimod kan familien have skiftet bopæl.

⁶ Det store fald i formue kan afspejle, at familien har været nødt til at bruge af formuen, men det kan også afspejle, at ejendomsvurderingen er overvurderet i forhold til handelsprisen, og at markedsværdien afsløres ved salg. Det relativt store fald kan også skyldes, at nogle pensionister har indfrosset den kommunale grundskyld, og at den gæld indfries ved salg, mens den ikke indgår i den registrerede formue. Endelig vil formuen falde, hvis der er tale om flytning til en andelsbolig, fordi værdien af en andel ikke indgår i den registrerede formue.

- ser man bort fra værdien af fast ejendom, ser det umiddelbart ud, som om formuen er steget mest for de, der var over 65 i 2008. Det dækker dog over, at der er betydeligt flere af de under 65-årige, der har købt fast ejendom, og dermed øget deres gæld, og at der omvendt er relativt flere over 65 år, der har solgt ejerboligen og dermed øget den finansielle formue.
- for de, der ikke ændrede boligform fra 2008 til 2013, har ejere, der var over pensionsalderen i 2008, øget den finansielle formue mere end de ejere, der var under 65 år i 2008. Lejerne over 65 år i 2008 har forøget deres finansielle formue lidt mindre end lejerne under 65 år.

Ovenstående tegner ikke noget entydigt billede af formueudviklingen fra 2008 til 2013. Når man sammenligner de samme personer med 5 års mellemrum, skulle man forvente, at pensionister bruger af deres formue, mens ikke-pensionister sparer op, men det er ikke helt det billede, der tegnes. Det skyldes bl.a. udviklingen i værdien af fast ejendom (ejendomsvurderingen).

Hertil kommer, at der er mange elementer, der ikke indgår i den registrerede formue, fx indgår værdien af andelsboliger ikke i den enkeltes formue, mens evt. lån til køb af andelen reducerer formuen⁷. Der findes heller ikke statistik for pensionisters lån til betaling af ejendomsskatter, hverken det samlede beløb, pensionisterne skylder kommunerne, eller antallet af pensionister, der har optaget lån⁸. Pensionsformuen indgår heller ikke i formueopgørelsen. Det betyder dels, at det ikke ses som en nedbringelse af formuen, når en pensionist løbende får udbetalt fx en ratepension, dels at udbetaling af en kapitalpension registreres som en stigning i formuen i det år, den udbetales.

2. Folkepensionisternes indkomst

Der er ret lille forskel på den disponible indkomst for den del af pensionisterne, der ligger i midten af indkomstfordelingen, fordi folkepensionen og andre sociale ydelser udgør en meget stor del af pensionisternes samlede indkomst. For mere end halvdelen af folkepensionisterne (enlige og par, hvor begge er folkepensionister, jf. note 2) ligger den ækvivalerede disponible indkomst mellem 25.000 kr. under og 25.000 kr. over medianindkomst på 162.000 kr.,⁹ jf. figur 5.

Folkepensionen, suppleret med andre sociale ydelser og ATP, tegner sig for godt 60% af folkepensionisternes bruttoindkomst, dvs. indkomsten før fradrag af skat, mens private pensioner udgør 25%.¹⁰ Når man ser på sammensætningen af pensionisternes bruttoindkomst inklusiv skattefri tilskud og lejeværdi, er det først i 8. indkomstdecil, at andre indkomster udgør en større andel af indkomsten end folkepensionen, andre sociale ydelser og ATP.

⁷ Danmarks Statistik har i 2015 forbedret formuestatistikken, således at oplysninger om værdien af andele er opgjort. Denne statistik er ikke inddraget i analysen, bl.a. fordi andelens værdi opgøres uden fradrag for en andel af andelsboligforeningens gæld.

⁸ ATP og Arbejdernes Landsbank skønner på baggrund af oplysninger fra kommunerne, at de samlede lån til betaling af ejendomsskatter inklusiv tilskrevne renter udgør i størrelsesordenen 9 mia. kr. i 2015. Fra 2014 forbedrer Danmarks Statistik formuestatistikken, så der vil være oplysninger om såvel pensionsformue som indefrosne ejendomsskatter.

⁹ Ækvivaleret disponibel medianindkomst.

¹⁰ Se boks 1 for opgørelsen af indkomst.

Det er især de private pensioner (tjenestemandspension og andre arbejdsmarkedspensioner og individuelt tegnede pensionsordninger), der udgør en større andel af indkomsten i de øverste indkomstdeciler, jf. figur 6.

Da de sociale ydelser for en stor del er indkomstafhængige, betyder højere supplerende indkomst samtidig faldende sociale ydelser. I de to højeste indkomstdeciler udgør private pensioner 44% af bruttoindkomsten, mens folkepensionen, suppleret med andre sociale ydelser og ATP, kun udgør 24%. I 10. indkomstdecil er formueindkomstens andel steget i forhold til 2012 (især pga. aktieindkomst).

Pensionisternes indkomst afhænger bl.a. af boligform, samliv og alder. I de øverste indkomstdeciler er de yngste pensionister således overrepræsenteret, mens de ældre pensionister i relativt højere grad findes i de laveste indkomstdeciler, jf. figur 7. Dette kan bl.a. skyldes, at en del af de yngre pensionister stadig har lønindkomst eller overskud ved egen virksomhed. Derudover har de yngre pensionister typisk haft mulighed for at bidrage til en arbejdsmarkedspension en større del af arbejdslivet end de ældste pensionister.

Indkomsten for de yngre pensionister er også påvirket af, at en del pensioner, fx indekskontrakter og ratepensioner, typisk udbetales over 10 år. Således udgør private pensioner 27% af bruttoindkomsten for de 65-74-årige i 2013, mens de private pensioner blot udgør 21% af bruttoindkomsten for de 85+årige, samtidig med at de 65-74-åriges indkomst er højere end de 85+åriges, jf. tabel 1.

Den disponible indkomst er faldende med alderen. Indkomstfaldet er relativt stort for de yngre pensionister, men flader ud med alderen. At indkomsten er faldende med alderen gør sig gældende, selv når man fordeler på boligforhold, køn og samliv, jf. tabel 2.

Par, hvor begge er folkepensionister¹¹, er overrepræsenteret i de høje indkomstdeciler. Dette er ikke overraskende, da relativt flest par findes blandt de yngre folkepensionister.¹² Samtidig er enlige folkepensionister overrepræsenteret i midten af indkomstfordelingen og i det laveste indkomstdecil, jf. figur 8. Blandt de enlige folkepensionister er mændene stærkere repræsenteret i henholdsvis den høje og lave ende af indkomstfordelingen, mens de enlige kvinder i relativt højere grad befinder sig i midten af indkomstfordelingen, jf. figur 10.

Hvis man fordeler pensionisterne efter boligforhold, ser man, at der især er relativt flere i ejerbolig i de højeste indkomstdeciler. Samtidig er pensionister i ejerbolig dog også svagt overrepræsenteret i de laveste indkomstdeciler. Pensionister i lejebolig dominerer derimod midten af indkomstfordelingen, således befinder 62% af lejerne sig i decil 3-7 mod blot 40% af ejerne, jf. figur 9.

¹¹ Par, hvor kun den ene indgår ikke i sammenligningen i dette afsnit.

¹² Fordelingen kan også være påvirket af den formel, der anvendes ved ækvivalering af indkomsten for par. (Folkepensionen inklusiv fuld ældrecheck var i 2012 på 157.884 kr. for en enlig og 120.516 kr. for en gift folkepensionist, dvs. den ækvivalerede folkepension for en gift var $(114.172 * 2) / 1,5 = 160.688$ kr., dvs. stort set svarende til en enlig).

3. Folkepensionisternes formue

For folkepensionisterne¹³ var den gennemsnitlige formue i 2013 på 898.000 kr. inklusiv værdien af fast ejendom. Formuen varierer dog en del på tværs af udlejningsforhold. Således var den gennemsnitlige formue for folkepensionister, der i 2013 boede til leje, på 310.000 kr., mens den var på 1.323.000 kr. for folkepensionister i ejerbolig, jf. tabel 3.¹⁴

I 2013 var medianformuen for folkepensionister 450.000 kr. inklusiv værdien af fast ejendom, hhv. 826.000 kr. for ejere og 69.000 kr. for lejere.¹⁵

Det er især de yngre pensionister, der bor i ejerbolig, og samtidig er andelen af par højest blandt de yngre pensionister. Disse forhold skinner igennem i formuesammensætningen, således at andelen af formuen, der er placeret i fast ejendom, falder fra 69% hos de 65-69-årige folkepensionister til 47% hos de 85-årige. De 85-årige er således den eneste aldersgruppe blandt folkepensionisterne, hvor de finansielle aktiver (brutto) udgør en større andel af de samlede aktiver end fast ejendom, jf. figur 12.

4. Indkomst og formue for folkepensionister

Pensionisternes formue hænger, jf. ovenstående, i høj grad sammen med boligform. Hvis man derimod ser på pensionisternes¹⁶ formue i forhold til deres indkomst, er der ikke lige så klare sammenhænge. For de 60% af folkepensionisterne, der befinder sig i de 6 første indkomstdeciler, er den gennemsnitlige formue relativt ens, mens den gennemsnitlige formue er stigende fra syvende indkomstdecil, jf. figur 13.

5. Folkepensionisternes formue – fordelt på kommuner

Fordelt på kommuner findes de højeste medianformuer for folkepensionister i kommunerne i hovedstadsområdet.¹⁷ Uden for Hovedstadsregionen er Solrød, Greve og Skanderborg placeret som hhv. nr. 10, 12 og 13, mens kommunerne i Midtjylland ligger placeret lige over medianformuen for hele landet, jf. kort 1.

¹³ I dette afsnit indgår alle folkepensionister, jf. note 2. Der er stort set ikke forskel på formue for folkepensionister, der er gift med en ikke-pensionist, og de andre folkepensionister, mens der klar forskel på *indkomsten* for pensionister, der er gift med en ikke-pensionist, og andre pensionister, fordi den ikke-pensionerede ægtefælles indkomst også indgår i opgørelsen af den pensionerede ægtefælles indkomst, når indkomsten ækvivaleres.

¹⁴ Da beboere i andelsboliger betragtes som lejere, men samtidig kan have optaget lån til køb af andelen, uden at værdien af andelen indgår i formuen, kan forskellen mellem ejere og lejere være overvurderet.

¹⁵ Analysen bygger på en stikprøve på 30% fra Danmarks Statistisk indkomstregister. Selv om det er en stor stikprøve, kan det konstateres, at ændringer i stikprøvens sammensætning fra år til år kan medføre relativt store ændringer i den gennemsnitlige formue opgjort på kommuneniveau. Derfor er det medianformuen og ikke den gennemsnitlige formue, der sammenlignes på kommuneniveau.

¹⁶ I dette afsnit er ligesom i afsnit 2 kun medtaget folkepensionister, der er enlige eller bor sammen med en anden folkepensionist.

¹⁷ I kommunefordelingen indgår alle folkepensionister, der var fyldt 65 år 1. januar 2013 og som var i live ved udgangen af 2013, jf. note 2. Med hensyn til formuen for lejere, skal det bemærkes, at beboere i andelsboliger af Danmarks Statistik henføres til lejer, og at evt. gæld vedrørende andelsboligen fratrækkes formuen, mens værdien af andelen ikke indgår i formuen. (Den enkelte andel har ingen ejendomsværdi). Derfor kan formuen i kommuner med mange andelshavere være undervurderet.

Kommuner markeret med grønt har formuer tæt på medianformuen – lidt under medianformuen for lys grøn og lidt over for mørk grøn. Inddelingerne i de tre kort kan ikke umiddelbart sammenlignes, udover om en kommune ligger over eller under medianformuen, når man ser på kortet for hhv. alle folkepensionister, ejere og lejere.

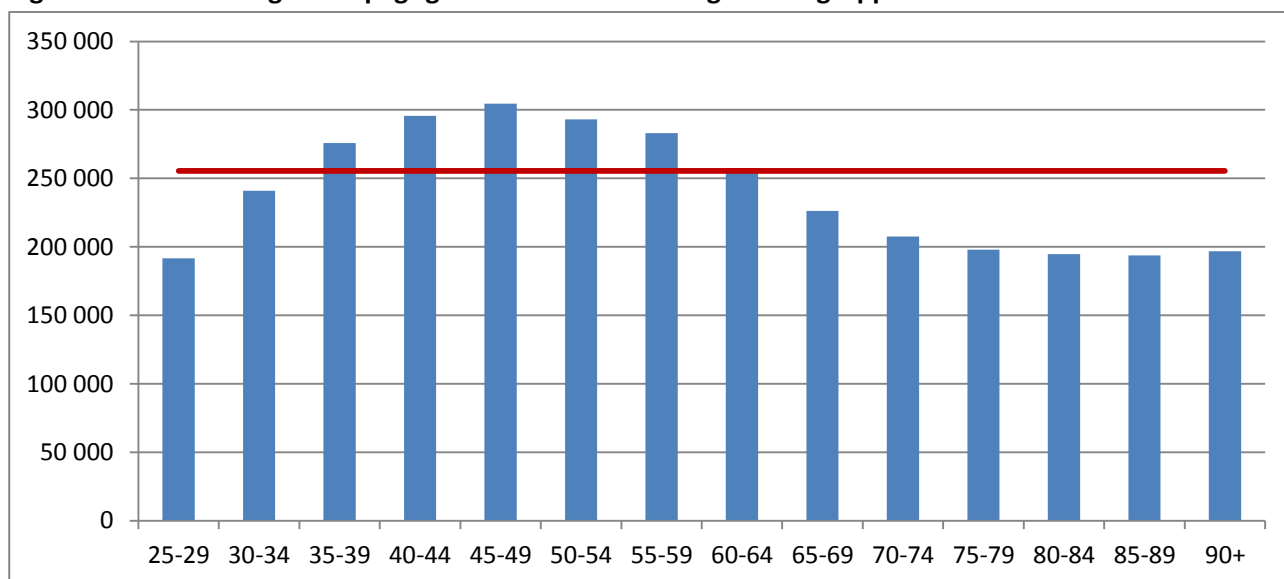
Uanset om man ser på folkepensionisterne under ét eller opdeler på ejere og lejere, er medianformuen højest i Gentofte. Forskellen på medianformuen for Gentofte og for København, der har den laveste medianformue for pensionister under ét, er ca. 1,3 million kr., jf. tabel 4.

Hvis pensionisterne opdeles i ejere og lejere, er det i høj grad de samme kommuner, der har en høj eller en lav median formue, som når man ser på pensionisterne under ét. Den store forskel i formue mellem ejere og lejere betyder dog også, at der er kommuner, hvor placeringen ændres, fordi de har relativt stor eller lille andel af ejere. Det gælder fx Frederiksberg, der ligger nr. 3 for ejere og nr. 2 for lejere, men nr. 51, når opgørelsen foretages for alle folkepensionister under ét. København går fra at have en formue under median formuen til en 7.plads, når man kun ser på den del af pensionisterne, der bor i ejerbolig, jf. kort 2.

Tilsvarende har ejerne på "Vestegnen" i hovedstadsområdet formuer over medianen for ejere, mens lejere i de samme kommuner ligger under medianen for lejere. Den laveste medianformue for lejere findes således i Ishøj, og Høje Taastrup ligger næstlavest, jf. kort 3.

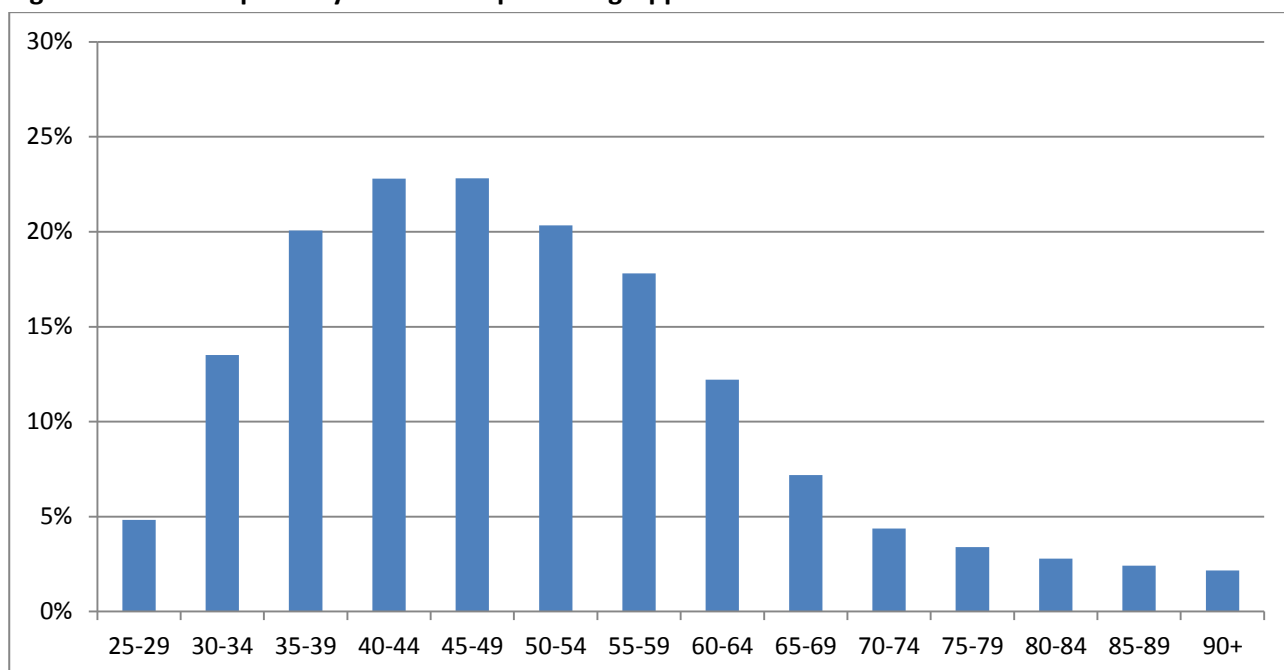
Figurer og tabeller

Figur 1. Gennemsnitlig skattepligtig indkomst for forskellige aldersgrupper – 2013

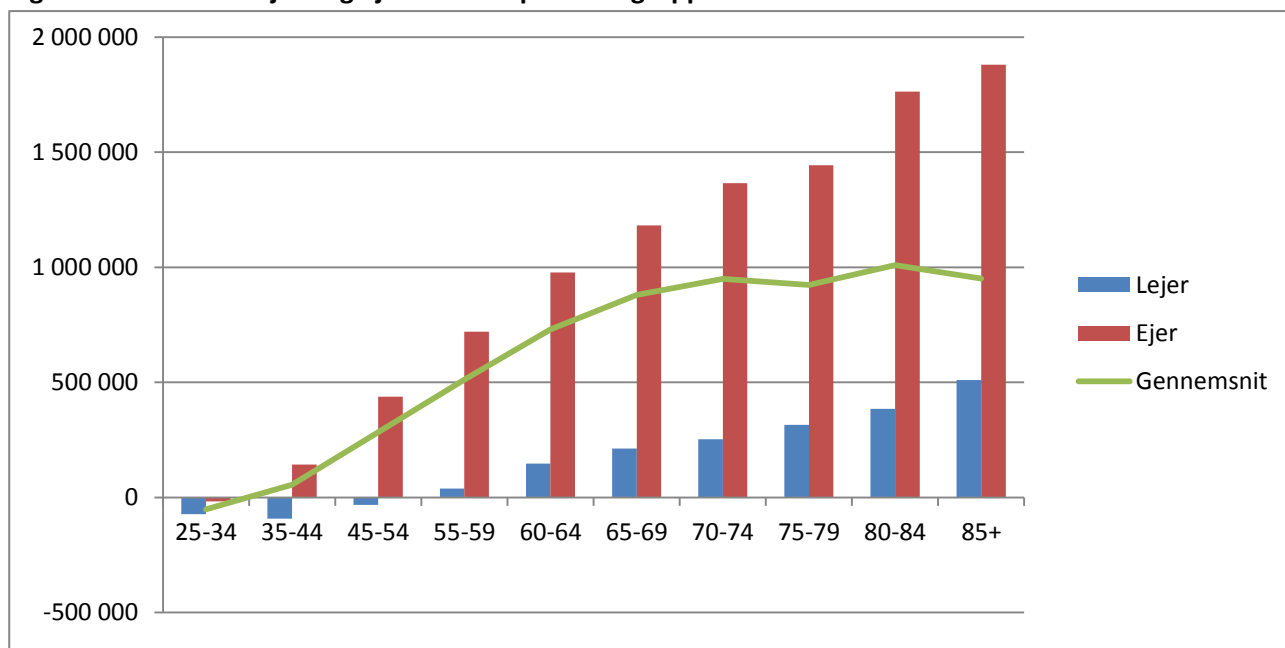
Kilde: 30% stikprøve fra Danmarks Statistiks indkomstregister og egne beregninger. Indkomst er opgjort som personlig indkomst+kapitalindkomst+aktieindkomstligningsmæssige fradrag.

Figur 2. Andel af topskatteydere fordelt på aldersgrupper – 2013

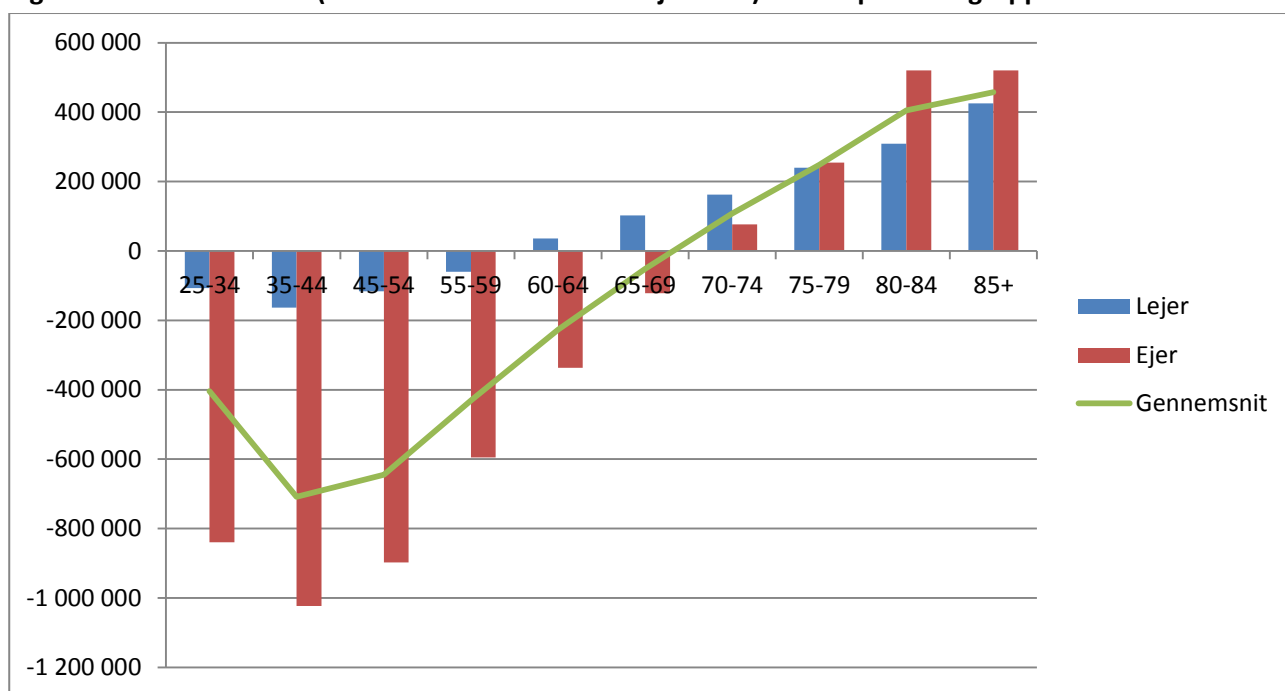
Kilde: 30% stikprøve fra Danmarks Statistiks indkomstregister og egne beregninger. Andelen af topskatteydere er beregnet som antal, der har betalt topskat (TOPSKA>0), i forhold til det samlede antal i aldersgruppen.

Figur 3. Formue for lejere og ejere fordelt på aldersgrupper – 2013

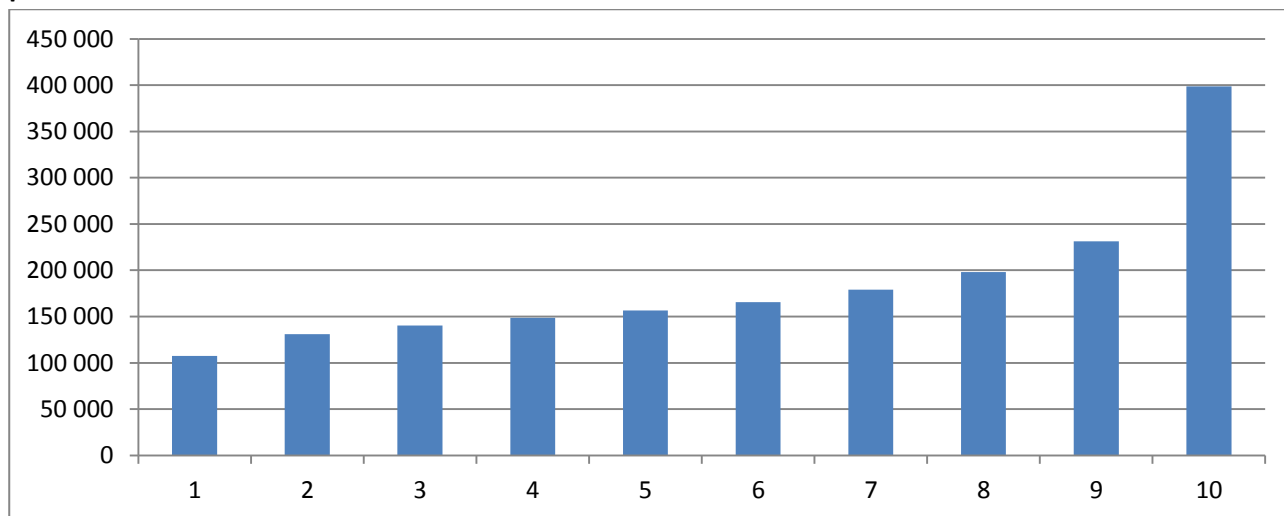
Kilde: 30% stikprøve fra Danmarks Statistiks indkomstregister og egne beregninger. Lejere og ejere er defineret ud fra udlejningsforhold for bopælen. Gennemsnit omfatter også andre udlejningsforhold, der ikke er defineret som lejer eller ejer. Formue er opgjort som aktiver minus passiver (QAKTIVF_NY05-QPASSIVN).

Figur 4. Finansiell formue (formue excl. værdi af fast ejendom) fordelt på aldersgrupper – 2013

Kilde: Som figur 3. Finansiell nettoformue er opgjort som alle aktiver minus fast ejendom (EJENDOMSVURDERING) minus passiver.

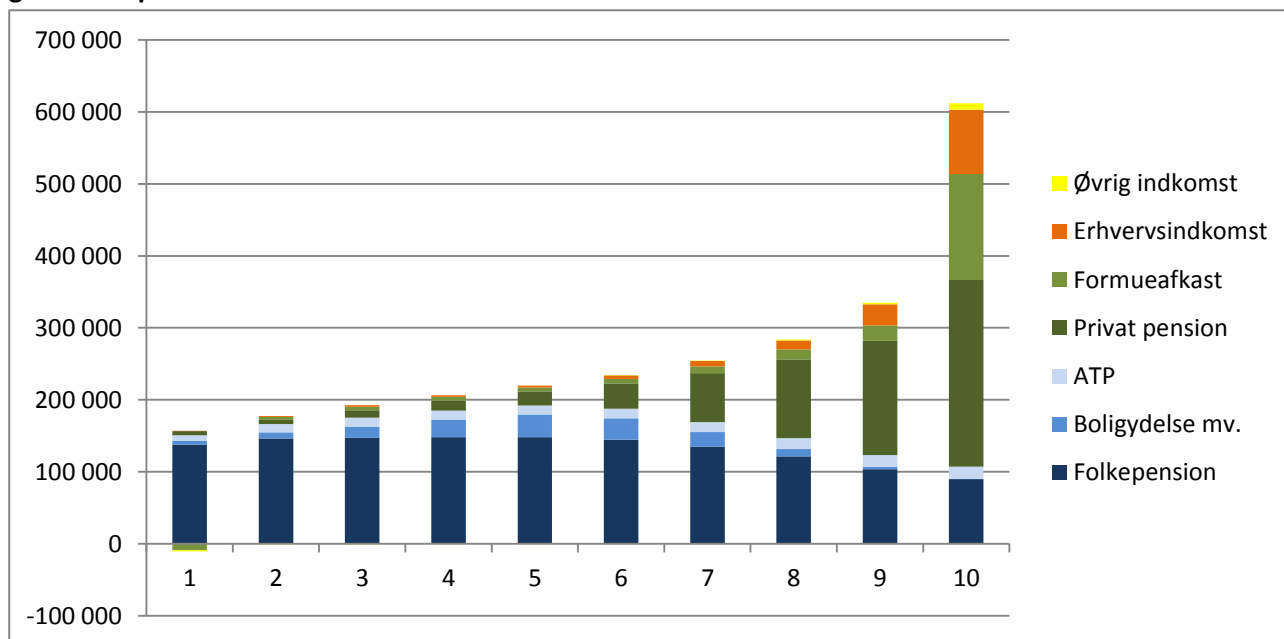
Figur 5. Disponibel indkomst for enlige folkepensionister og par, hvor begge er folkepensionister, fordelt på indkomstdeciler – 2013

Kilde: 30% stikprøve fra Danmarks Statistiks indkomstregister og egne beregninger. Disponibel indkomst er opgjort med udgangspunkt i DISPON_NY, idet den beregnede lejeværdi er korrigeret, jf. boks 1.

Anm.: Ved opdelingen i deciler fordeles folkepensionisterne (enlige og par, hvor begge er folkepensionister) i 10 lige store grupper (deciler) efter størrelsen af deres indkomst. Indkomsten for par er ækvivaleret, jf. boks 1.

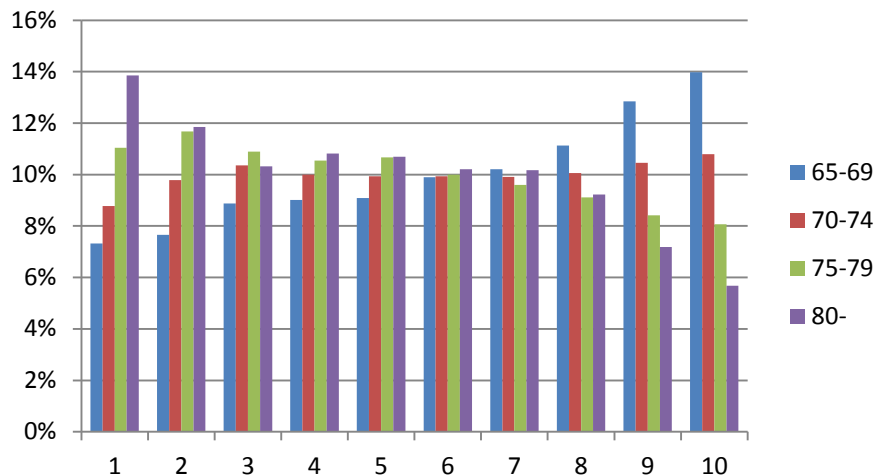
Figur 6. Sammensætningen af brutto-indkomsten fordelt på indkomstdeciler for enlige og par, hvor begge er folkepensionister – 2013

Kilde: Som figur 5.

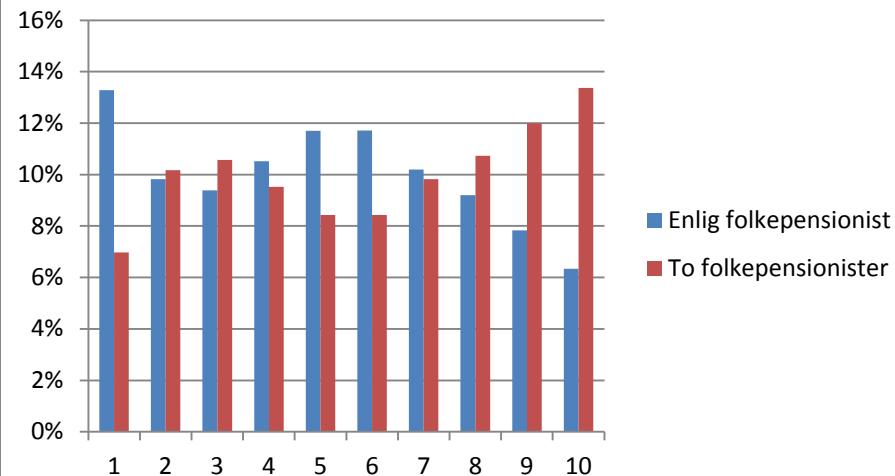
Anm.: Den disponible indkomst er opgjort som beskrevet i boks 1, dvs. med en anden lejeværdi end i Danmarks Statistiks indkomstregister. Bruttoindkomsten er indkomst før skat, og ikke-skattepligtige sociale ydelser er bruttificeret. De enkelte indkomstkompener er ækvivaleret, jf. boks 1. Det betyder, at folkepensionens grundbeløb for et par, hvor hver ægtefælle kun modtager grundbeløbet, svarer til en ækvivaleret folkepension på lige over 91.000.

Figur 7. Andel af folkepensionister i de enkelte deciler fordelt på alder – 2013

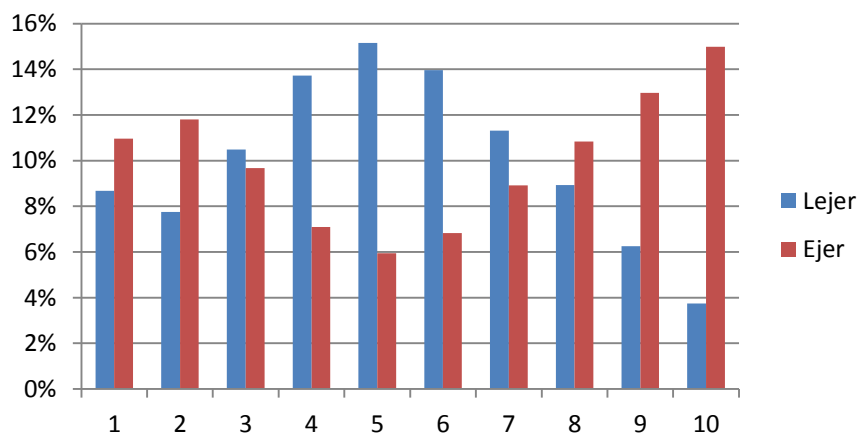
Kilde: Som figur 5. For hver enkelt aldersgruppe summer andelen til 100%. Hvis andelen for en aldersgruppe er over 10% i et givet decil, er aldersgruppen overrepræsenteret i det pågældende indkomstdecil.

Figur 8. Andel enlige og par i de enkelte deciler - 2013 husstande

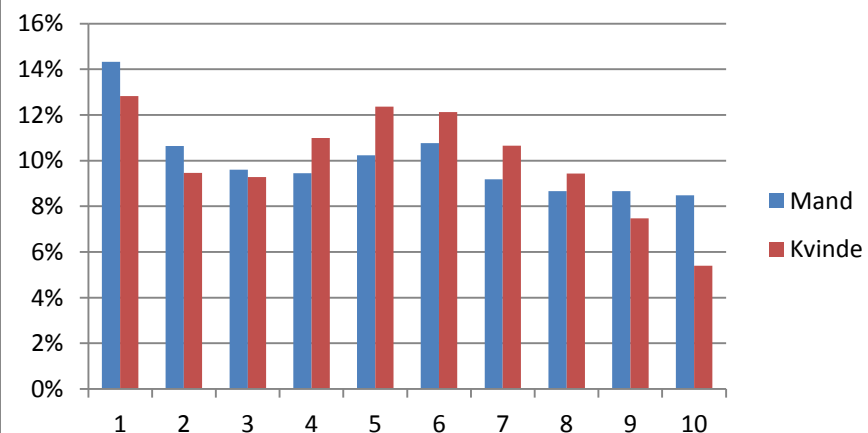
Kilde: Som figur 5. For hhv. enlige folkepensionister og for par, hvor begge er folkepensionister, summer andelen til 100%. Hvis andelen i et givet decil er over 10%, er gruppen overrepræsenteret i det pågældende indkomstdecil.

Figur 9. Andel lejere og ejere i de enkelte deciler – 2013

Kilde: Som figur 5. For hhv. lejere og ejere, summer andelen til 100%. Hvis andelen i et givet decil er over 10%, er gruppen overrepræsenteret i det pågældende indkomstdecil. Da næsten alle pensionister er fordelt på enten lejere eller ejere svarer summen af søjlerne for lejere og ejere i de enkelte deciler tilnærmelsesvis til 20 pct. point.

Figur 10. Andel af enlige mænd og kvinder i de enkelte deciler – 2013

Kilde: Som figur 5. Figuren medtager kun enlige pensionister. For hhv. mænd og kvinder summer andelen til 100%. Hvis andelen i et givet decil er over 10%, er gruppen overrepræsenteret i det pågældende decil. Da figuren kun medtager enlige, svarer summen af søjlerne for mænd og kvinder i de enkelte deciler ikke nødvendigvis til 20 pct. point.

Tabel 1. Gennemsnitlig disponibel indkomst og sammensætning af bruttoindkomst for enlige og par, hvor begge er folkepensionister, fordelt på aldersgrupper - 2013

	65-69	70-74	75-79	80-84	85-89	90-	65+ i alt
	Disponibel indkomst i kroner, afrundet til hele 1.000 kr.						
Gennemsnitlig disponibel indkomst	197.000	190.000	180.000	174.000	170.000	170.000	186.000
	andel af den samlede bruttoindkomst						
Gennemsnitlig folkepension, boligydelse og andre overførsler samt ATP	55%	58%	63%	66%	69%	71%	60%
Gennemsnitlig privat pension incl. tjenestemandspension	27%	28%	25%	23%	22%	19%	26%
Gennemsnitlig erhvervsindkomst	11%	5%	3%	1%	1%	1%	6%
Kapitalindkomst bortset fra lejeværdi	2%	4%	5%	6%	5%	6%	4%
Lejeværdi	4%	4%	4%	4%	3%	3%	4%
Øvrig indkomst	0%	0%	1%	0%	0%	1%	0%

Kilde: Som figur 6.

Tabel 2. Gennemsnitlig disponibel indkomst for enlige og par, hvor begge er folkepensionister, opdelt på køn, samliv og boligform, fordelt på aldersgrupper - 2013

	65-69	70-74	75-79	80-84	85-89	90+	65+ i alt
	Disponibel indkomst i kroner, afrundet til hele 1.000 kr.						
Mænd	199.000	194.000	188.000	178.000	174.000	178.000	190.000
Kvinder	196.000	186.000	174.000	171.000	168.000	167.000	182.000
Enlige	180.000	175.000	172.000	169.000	169.000	169.000	174.000
-mænd	180.000	180.000	183.000	172.000	176.000	179.000	179.000
-kvinder	180.000	173.000	168.000	168.000	167.000	167.000	171.000
Par	207.000	198.000	187.000	182.000	173.000	176.000	197.000
-mænd	210.000	199.000	190.000	182.000	173.000	175.000	197.000
-kvinder	205.000	197.000	182.000	181.000	175.000	177.000	197.000
Lejer	174.000	169.000	167.000	163.000	164.000	167.000	168.000
-enlig	171.000	167.000	167.000	163.000	165.000	167.000	167.000
-par	181.000	173.000	167.000	163.000	161.000	164.000	172.000
Ejer	209.000	202.000	191.000	187.000	180.000	179.000	199.000
-enlig	194.000	189.000	182.000	180.000	178.000	177.000	186.000
-par	214.000	206.000	195.000	193.000	183.000	187.000	205.000

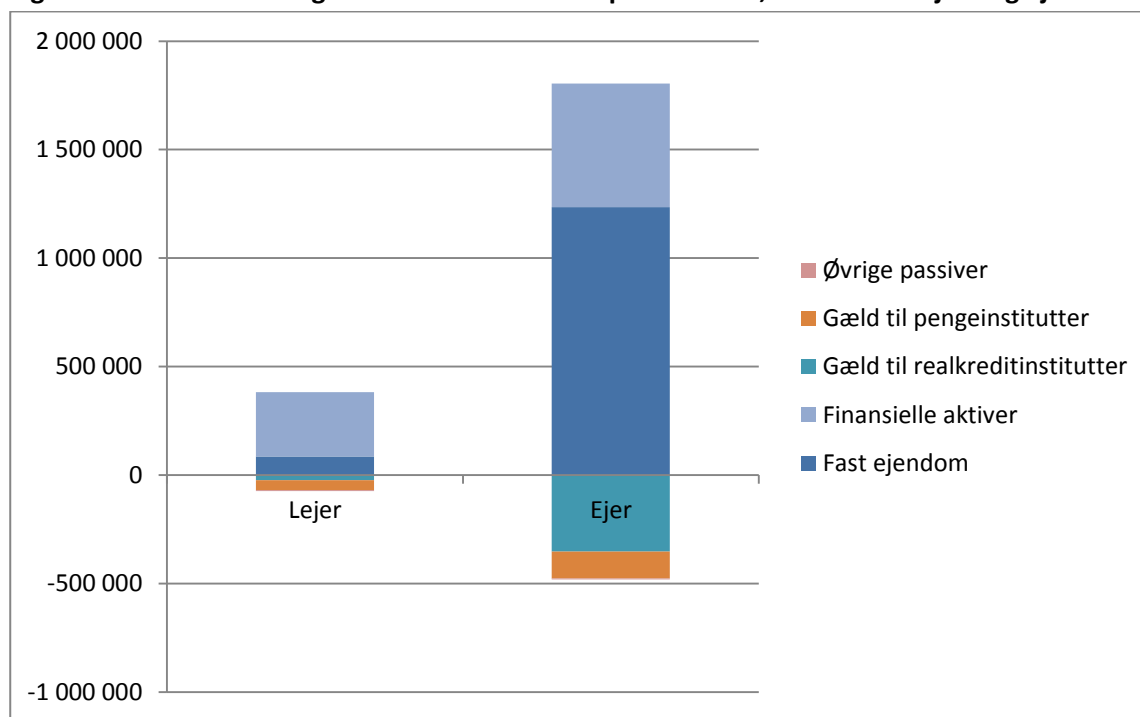
Kilde: som figur 5.

Tabel 3. Formue opdelt på alder og lejer/ejer – 2013

	25-64-årige	Alle 65+årige	Folkepensionister	Enlige og par, hvor begge er folkepensionister
Gennemsnitlig formue afrundet til hele 1.000 kr.				
Lejer	-38.000	316.000	310.000	318.000
Ejer	401.000	1.364.000	1.323.000	1.366.000
Andre	-24.000	689.000	670.000	646.000
Alle udlejningsforhold	228.000	927.000	898.000	902.000

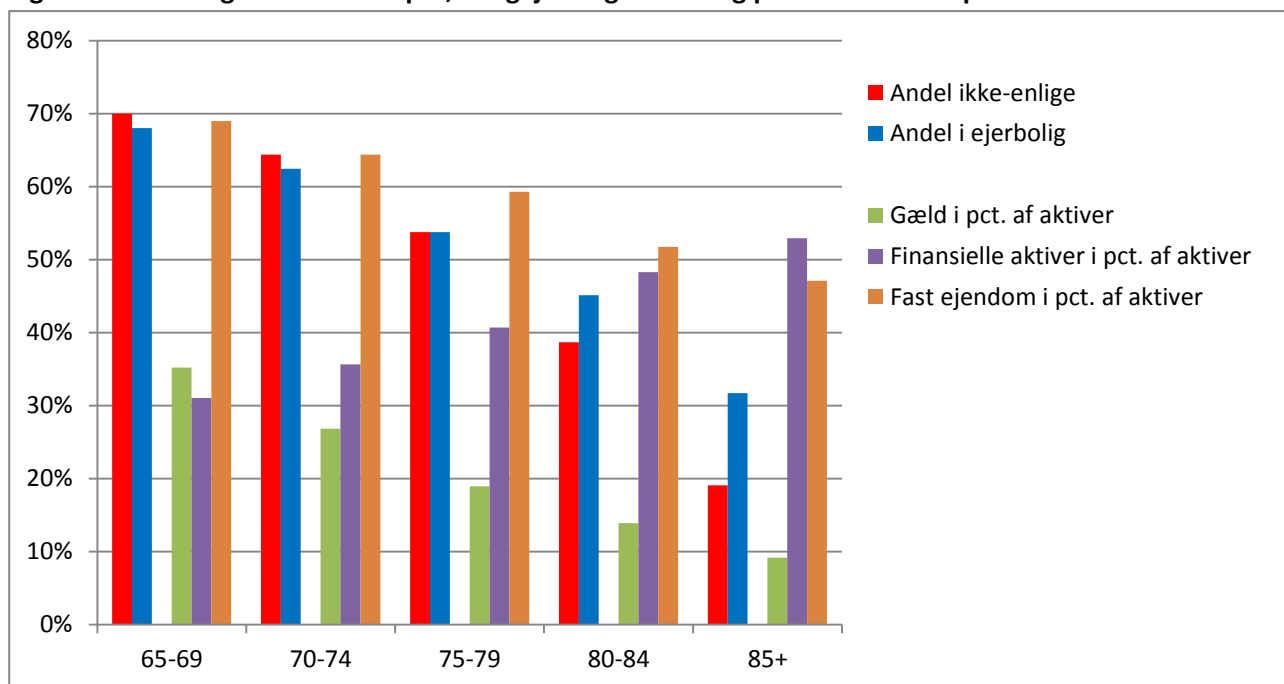
Kilde: Som figur 3. Bemærk, at andelshavere indgår som lejere. Værdien af andelen indgår ikke i formueopgørelsen, mens evt. lån til finansiering af køb af andel reducerer formuen.

Figur 11. Sammensætningen af formuen for folkepensionister, der er hhv. lejere og ejere - 2013

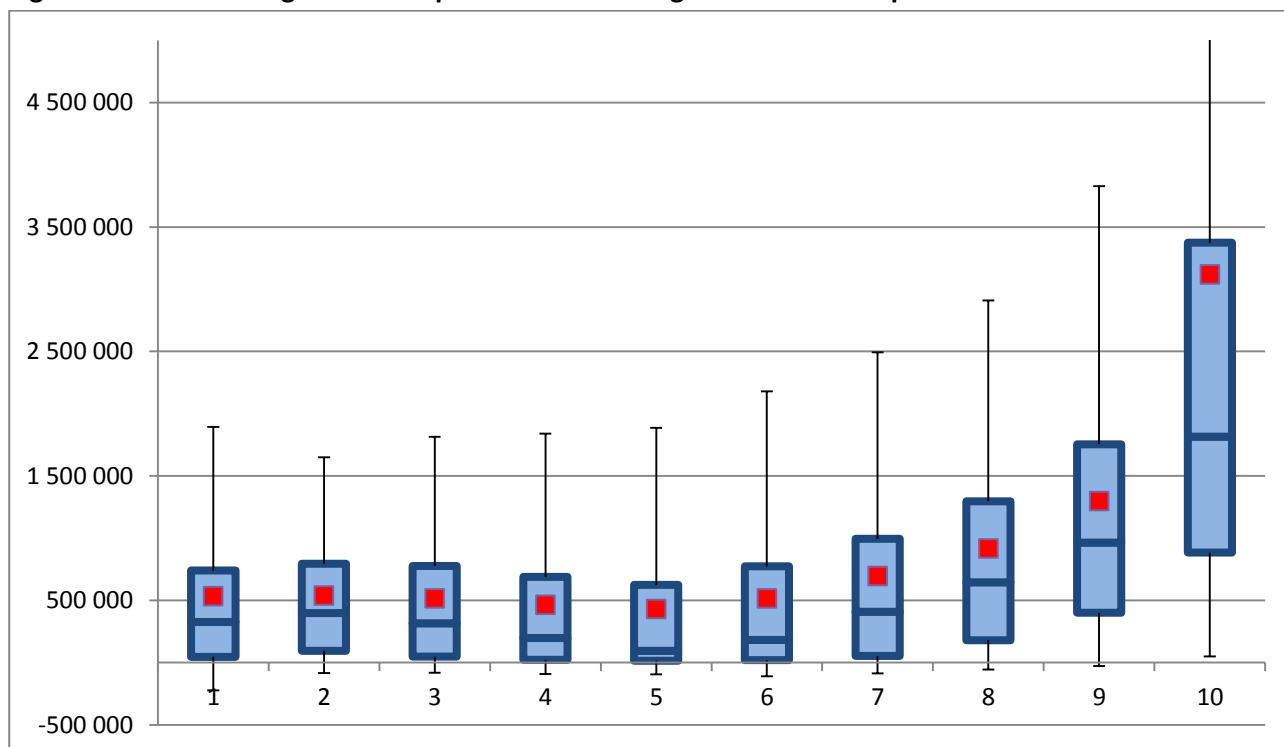
Kilde: Som figur 3. Pga. ændret opgørelse af obligationer og aktier, kan aktiver kun opdeles i fast ejendom og øvrige aktiver.

Figur 12. Udviklingen i andele af par, boligejere og aktiver og passiver for folkepensionister – 2013

Kilde: som figur 3. Gæld, finansielle brutto-aktiver og fast ejendom er opgjort i procent af brutto-aktiver (QAKTIVF_NY05).

Figur 13. Sammenhæng mellem disponibel indkomst og formue for folkepensionister – 2013

Kilde: 30% stikprøve fra Danmarks Statistiks indkomstregister og egne beregninger. Kun folkepensionister, der er enlige, og par, hvor begge er folkepensionister, indgår.

Anm.: For hvert decil vises medianformue (aktiver – passiver), 25% og 75% kvartil, samt 5% og 95% fraktile for formuen. Rød firkant markerer den gennemsnitlige formue i indkomstdecilet.

Table 4. Kommuner opdelt efter størst og mindst medianformue - 2013

Kommuner med størst medianformue	Medianformue i kr.	Kommuner med mindst medianformue	Medianformue i kr.
Alle folkepensionister			
Gentofte	1.465.169	København	134.496
Rudersdal	1.445.342	Brøndby	180.295
Dragør	1.127.590	Glostrup	242.956
Hørsholm	1.113.604	Lolland	266.769
Allerød	1.086.385	Fredericia	284.192
Folkepensionister - Ejer			
Gentofte	2.736.352	Lolland	404.070
Rudersdal	2.266.605	Langeland	501.106
Frederiksberg	2.133.907	Bornholm	509.350
Lyngby-Taarbæk	2.061.164	Guldborgsund	516.670
Hørsholm	1.899.427	Assens	535.475
Folkepensionister - Lejer			
Gentofte	249.235	Ishøj	10.165
Frederiksberg	173.073	Høje-Taastrup	34.366
Varde	163.961	Læsø	36.204
Ærø	153.574	Albertslund	36.993
Herning	146.000	Brøndby	38.625

Alm.: Medianformuen er den formue, hvor halvdelen har en højere formue og halvdelen har en lavere formue.

Kilde: 30% stikprøve fra Danmarks Statistiks indkomstregister og egne beregninger. Opgørelsen omfatter alle folkepensionister, der var fyldt 65 1. januar 2011, og som var i live ved udgangen af 2011. Formuen er opgjort som aktiver minus passiver. Formuen for par er opgjort samlet og fordelt med halvdelen til hver.

Table 5. Gennemsnitlig formue i 2008 og 2013

	25-64-årige		65+årige		Ændring fra 2008 til 2013	
	2008	2013	2008	2013	25-64 år	65+ år
Gennemsnitlig formue afrundet til hele 1000 kr.						
Gennemsnitlig formue incl. fast ejendom	488.000	228.000	1.027.000	927.000	-260.000	-100.000
- lejer	6.000	-38.000	315.000	316.000	-44.000	1.000
- ejere	762.000	401.000	1.655.000	1.364.000	-361.000	-291.000
Gennemsnitlig formue excl. fast ejendom	-518.000	-533.000	168.000	144.000	-15.000	-24.000
- lejer	-90.000	-106.000	221.000	226.000	-16.000	5.000
- ejere	-751.000	-806.000	119.000	85.000	-55.000	-34.000

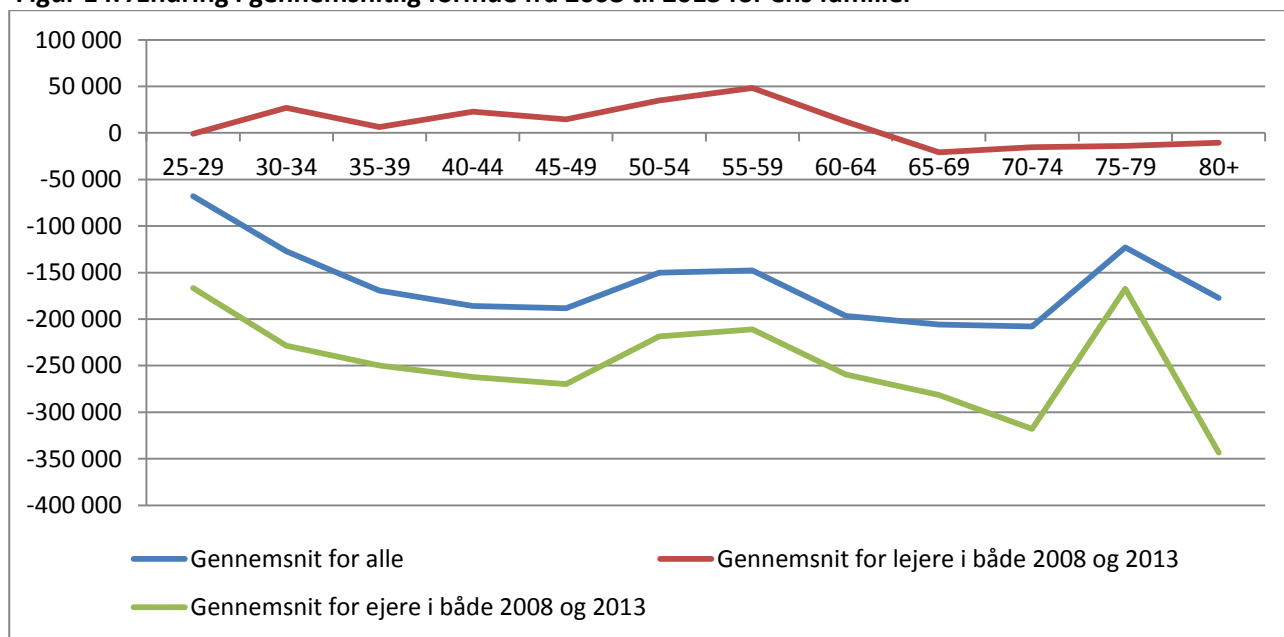
Kilde: som figur 3. I gennemsnitsberegninger indgår alle udlejningsformer.

Tabel 6. Gennemsnitlig formue i 2008 og 2013 for ens familier

	25-64-årige i 2008		65+årige i 2008		Ændring 2008 til 2013	
	2008	2013	2008	2013	25-64 -> 30-69	65+ -> 70+
Gennemsnitlig formue afrundet til hele 1000 kr.						
Gennemsnitlig formue incl. fast ejendom	552.000	392.000	1.123.000	935.000	-160.000	-188.000
- lejer/lejer	11.000	33.000	298.000	282.000	22.000	-16.000
- lejer/ejer	123.000	196.000	1.170.000	1.402.000	73.000	232.000
- ejer/ejer	807.000	567.000	1.729.000	1.449.000	-240.000	-280.000
- ejer/lejer	444.000	41.000	1.422.000	735.000	-403.000	-687.000
Gennemsnitlig formue excl. fast ejendom	-527.000	-508.000	157.000	242.000	19.000	85.000
- lejer/lejer	-59.000	-24.000	211.000	230.000	35.000	19.000
- lejer/ejer	-148.000	-826.000	367.000	193.000	-678.000	-174.000
- ejer/ejer	-717.000	-684.000	128.000	228.000	33.000	101.000
- ejer/lejer	-965.000	-234.000	-26.000	499.000	732.000	525.000

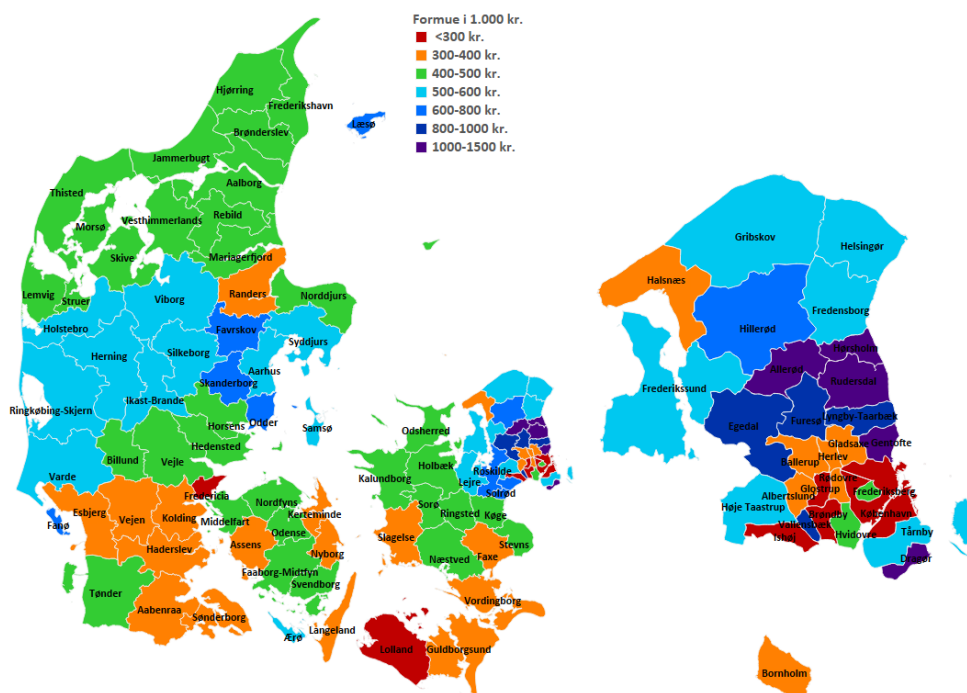
Kilde: som figur 3. Tabellen medtager personer i 2008, der var i live ved udgangen af 2013 og bosat i Danmark, og som har samme uændret "familienummer", dvs. voksne, der danner par med den samme eller var enlige i både 2008 og 2013.

Figur 14. Ændring i gennemsnitlig formue fra 2008 til 2013 for ens familier

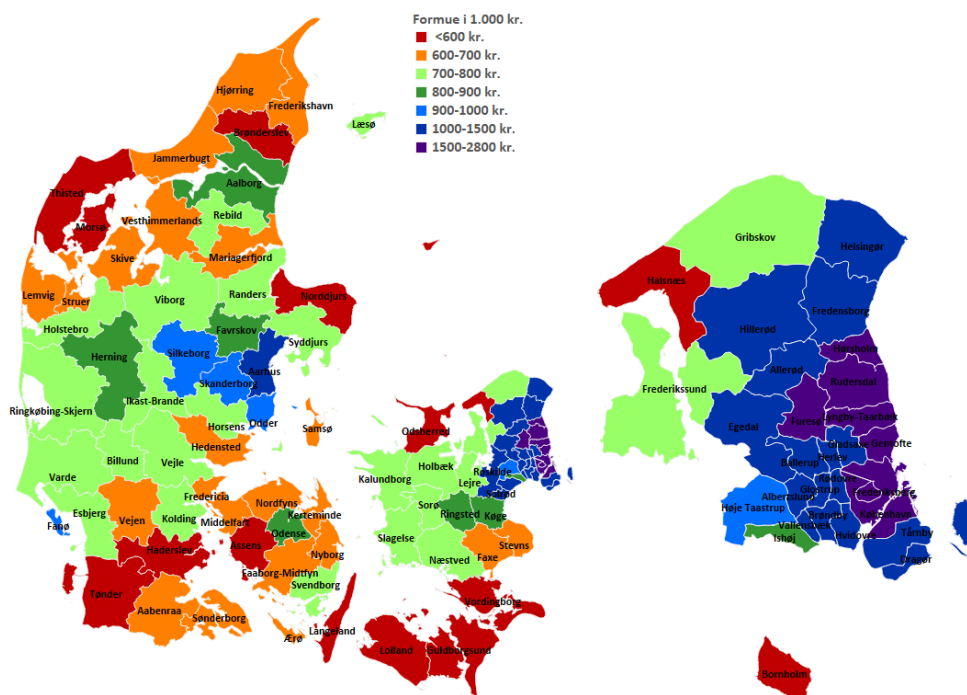
Kilde: som figur 3. Kun familier, der består af de samme to voksne i 2008 og 2013 er medtaget (ens familier). For lejer-lejer og ejer-ejer er endvidere kun medtaget de familier, der bor i hhv. leje- og ejerbolig i både 2008 og 2013. (Dog ikke nødvendigvis den samme bolig).

Kort 1. Medianformuen pr. kommune for pensionister

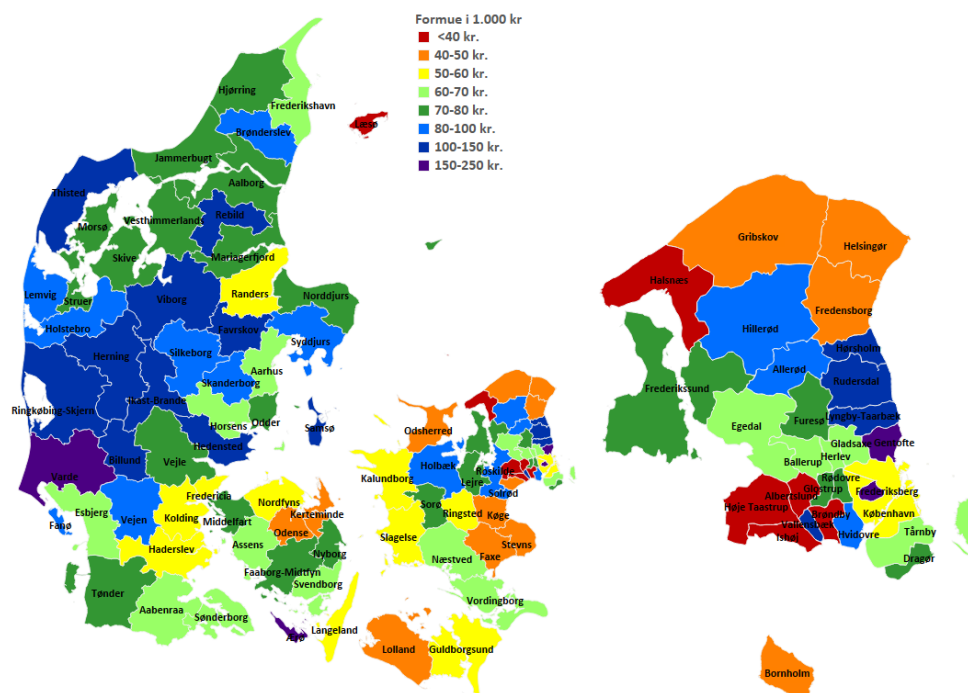
Kilde: Som figur 3. Kommuner markeret med grøn er kommuner, hvor median formuen ligger omkring medianformuen for hele landet på 450.000 kr.

Kort 2. Medianformuen pr. kommune for pensionister – Ejere

Kilde: Som figur 3. Kommuner markeret med lys hhv. mørk grøn er kommuner, hvor medianformuen for ejere ligger lidt under hhv. lidt over median formuen for ejer i hele landet på 826.000 kr.

Kort 3. Medianformuen pr. kommune for pensionister – Lejere

Kilde: Som figur 3. Kommuner markeret med lys hhv. mørk grøn er kommuner, hvor medianformuen for lejere ligger lidt under hhv. lidt over den median formue for lejere i hele landet på 69.000 kr.